

Water tilt landschap naar een hoger niveau

Regionaal Landschap de Voorkempen

Samenwerkingsverband met als doelstelling:

- behouden en versterken natuur en landschap
- erfgoed & streekidentiteit
- klimaat
- draagvlak
- beleving

Wervend landschapsverhaal dat inspireert en voor verbondenheid zorgt

Nederland

Vlaanderen

Regionaal Landschap de Voorkempen

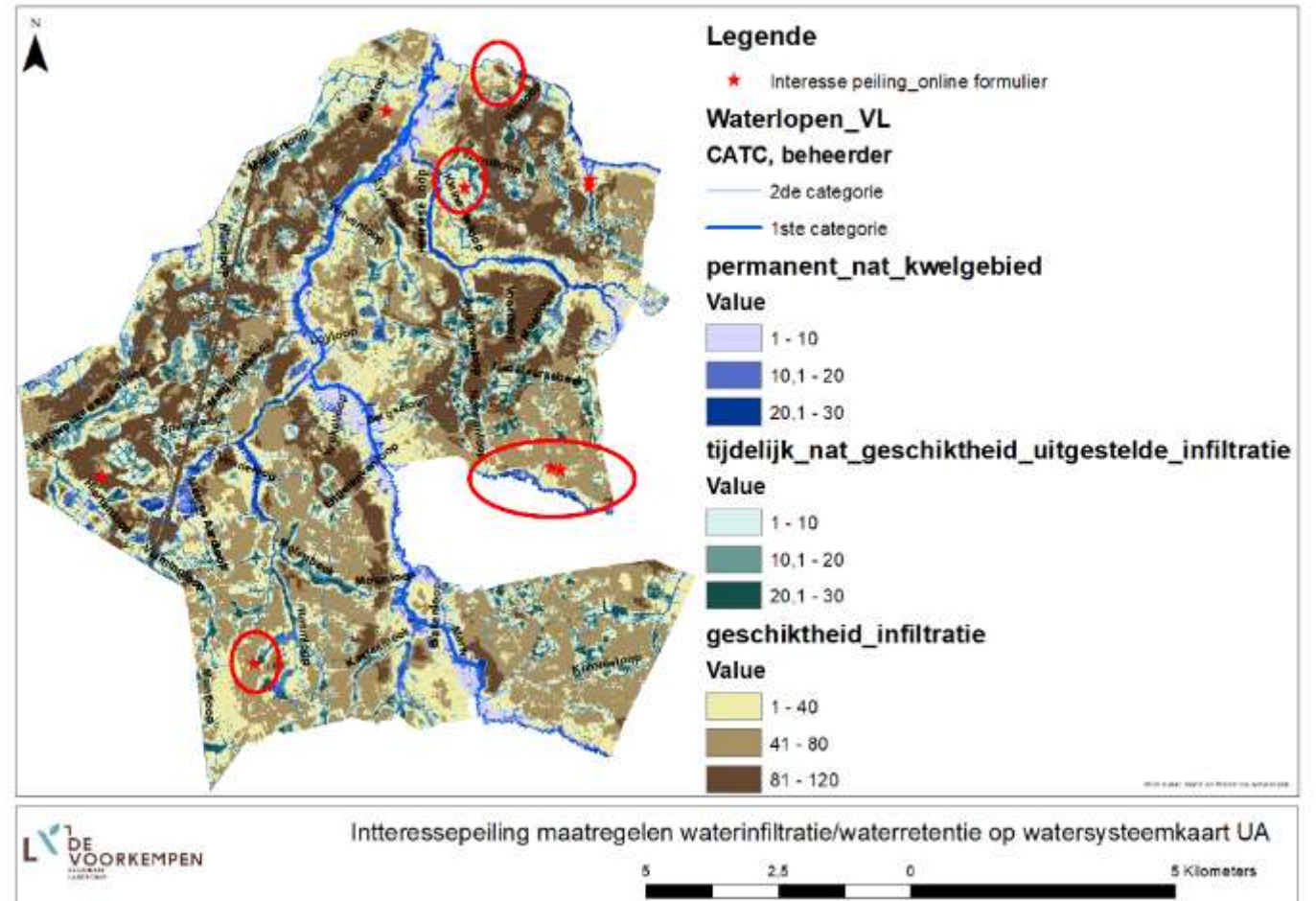
- Benedenscheldebekken
- Maasbekken
- Netebekken

Project Drempels tegen Droogte

Vallei van de Mark en Merkske

Hoogstraten

© Watersysteemkaarten UA Antwerpen, Jan Staes

Project Drempels tegen Droogte 2022

WATER CONSERVERING

'KOOKBOEK'
VOOR
HEMELWATER-
INFILTRATIE

IN DE PRAKTIJK

INTERVIEW MET WIM VERBREUKEN

Hoe ben je in het verhaal van waterconservering betrokken geraakt?

"Ongeveer 15 jaar geleden was er een oproep om stuwtjes te plaatsen binnen het project van agrobiocentrum ECO² in de gemeentes Kalmthout, Essen en Wuustwezel. Ik nam toen deel en plaatste 1 stuwtje om wat te experimenteren."

Welke effecten ondervind je van de genomen maatregelen?

"Het water in de gracht kan je langer opsparen en bufferen voor latere, drogere periodes."

Vragen de genomen maatregelen veel onderhoudswerk?

"Niet veel, dat kies je zelf. Tijdens natte zomers heb je iets meer werk dan tijdens droge zomers, want dan blijven de schotten gewoon op het hoogste niveau staan. Bij natte zomers moet je de schotten toch in functie van het beheer van de akkers around regelen."

Op welke manier gebruik jij de stuwen, drempels en overstortframes?

"Ondertussen heb ik 7 stuwtjes gecombineerd met drainage en anlongs ook met pelgestuurde drainage. Natuurlijk moet je zien dat er geen andere landbouwers last ondervinden omdat je het hogerop gelegen water in het grachtenstelsel tegenhoudt. De gracht dient als extra buffer met water. Je moet de grondlagen van het perceel kennen: water-vasthoudende grond of droge snel doorlatende grond. Dat is belangrijk om de stuw te regelen. Als je het grondwater hoog houdt in de winter moet je de stuw op tijd laten zakken om op het perceel te kunnen. Na die werkzaamheden moet je ze terug wat dichtzetten. De 3 overstortframes die ik heb zitten, zijn om extra water in een

sterk afvallende sloot stroom-opwaarts te kunnen bufferen of vertraagd af te voeren. Zo loopt het water van de velden bij fikse buien niet direct weg en heeft het even tijd om in de drainage terug het veld in te lopen. Dat geldt ook voor de stuwen."

Welk effect heeft dit op de drainagebuizen? Kunnen ze verstopt geraken?

"Bij mijn weten niet. Laat ze 1 maal per jaar eens leegstromen door de stuwen helemaal open te zetten bij hoge grondwaterstand. Ik doe dit begin februari."

Zorgen de maatregelen voor te natte percelen tijdens de grondbewerkingen of oogst?

"In mijn geval: de combinatie met drainage, kan je het perfect regelen tenzij het water achter de stuw ook niet wegloopt door heel natte periodes."

Hoe zie je de toekomst van waterconservering in de land- en tuinbouwsector?

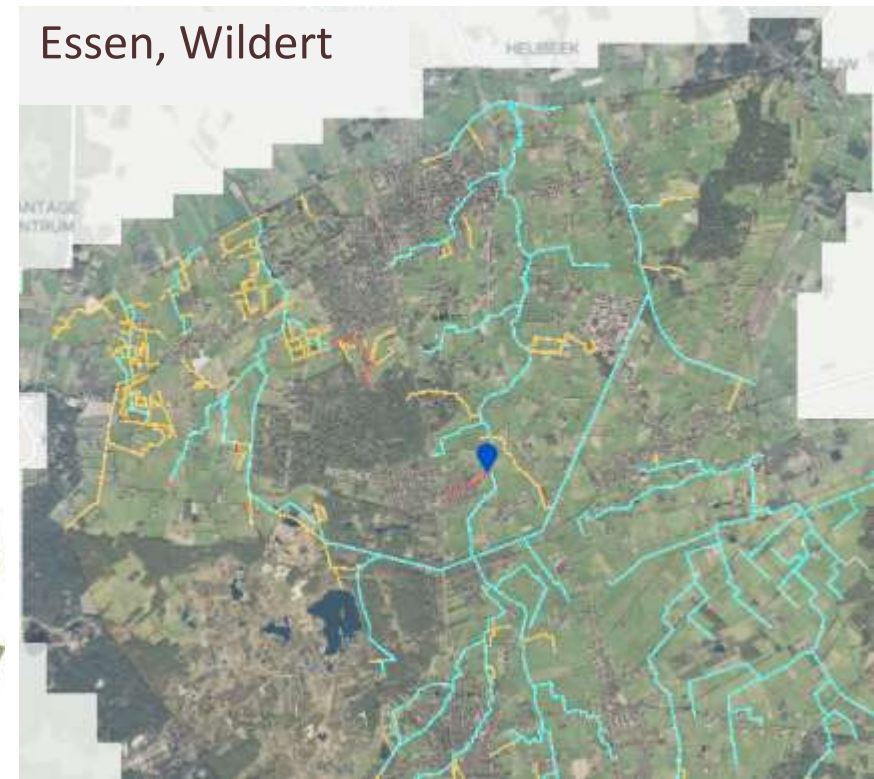
"Het is gewoon de taak als landbouwer om je gronden van voldoende vocht te voorzien om zo het maximale van gewassen eruit af te halen. Als het gras verdroogd is, groeit het niet en neemt het ook minder CO₂ op of zelfs niet. Het bodemleven valt stil, waardoor het klimaat nog warmer wordt. We moeten dus zorgen dat alles blijft groeien. Dat geldt ook voor andere gewassen zodat we maximaal CO₂ vastleggen in biomassa. Is het niet in de grond dan boven de grond. Als we dit met zijn allen doen, dan zal het wel effect hebben. Vochtige grond trekt water aan, droge grond sloot af, ook met regenbuien. Twijfel niet om hiermee aan de slag te gaan. Ben je onzeker, begin dan met 1 stuw of dam en ervaar het zelf!"

Vismigratie en beekbegeleidend landschap

Wildert - Essen

Project 'WilderTnis' langs de Kleine Aa geeft goesting voor meer

Van één project tot één kilometer
waterloopverruwing en beekbegeleidend
landschap

WilderTnis

Waterbuffering, natuur en beleving in de vallei van de kleine Aa

SPEELNATUUR DICHTBIJ HUIS

WELKOM IN DE WILDERTNIS!

**Provincie
Antwerpen**

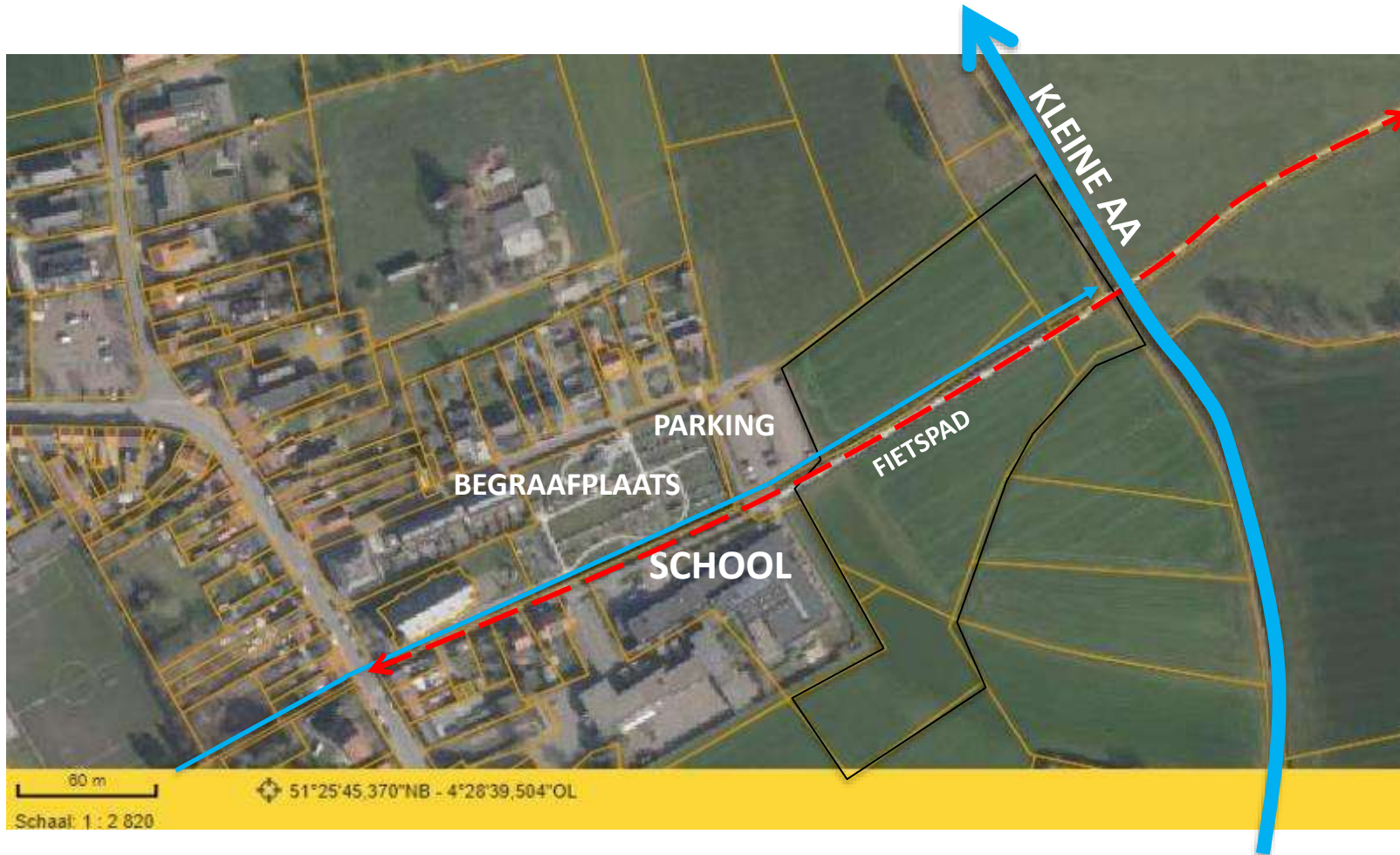
GEMEENTE
essen

Vlaanderen
is natuur

**DE
VOORKEMPEN**
REGIONAAL
LANDSCHAP

VOOR

NA

SPEELNATUUR DICHTBIJ HUIS

WELKOM IN DE WILDELTNIJS

Geraken, ontdekken, bemenen, tot rust komen: dat is de kern van de nieuwe Wildertnis. Het strekt zich uit over de hele gemeente.

SPELEN EN LEREN

Laat je uit in de kindvriendelijke speelruimte en het uitkijkpunt dat je een blik laat werpen op het omringende open landschap. Zie je de molen staan? Neem gerust plaats in het buitenkade. Hier krijgen de leerlingen van basisschool Wigo soms les.

WATER ZOEKT ZICH EEN WEG

Water speelt een belangrijke rol in dit vallei-gebied. De Wildertnis beek mag in dit nieuwe landschapspark opnieuw meanderen richting de nieuwe wijk. Een kom of bekken dat water zoveel kan vasthouden als het kan. De wijk vindt op haar beurt uit in de waterloop de kleine Aa.

SAMENZIJN OF RUST VINDEN

Reën, vogels, vinders vinden hier naar hartenlust hun plekje. De grasvelden zijn bewust onverhard om de omgeving zo natuurlijk mogelijk te houden.

Wat weet je?

Wat weet je? Een bijzondere roos, waarvoor je hier de rust kunt opzoeken.

Gerust hier met respect voor elkaar en de natuur. Welkom!

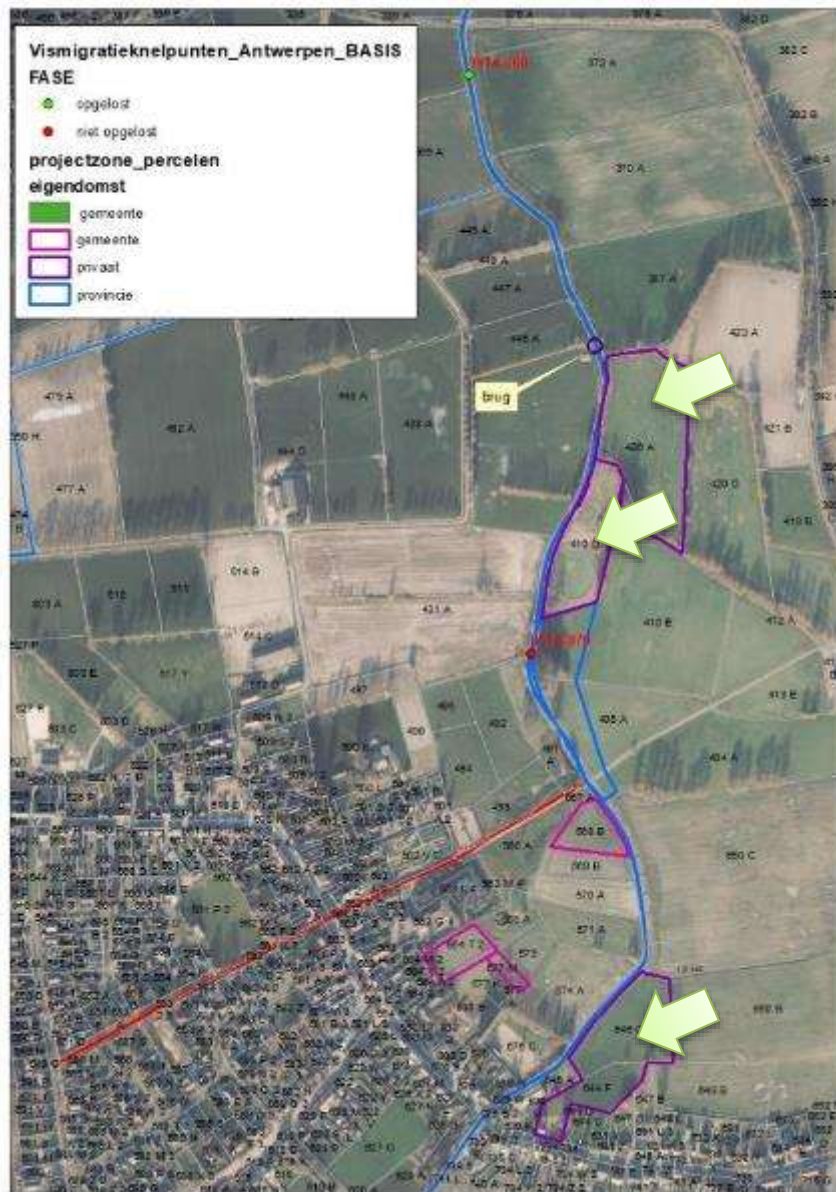
Deze herinrichting is mogelijk dankzij de subsidie 'Natuur in je buurt' en is een gezamenlijk project van gemeente Boven, Regionaal Landschap de Vloerkampen, Bouwgroep Artwerpe-Gastel, Agentschap voor Natuur en Bos, gemeentelijke basisschool WIGO en Provincie Arnhem.

REALISATIE Wildertnis geeft goesting voor meer

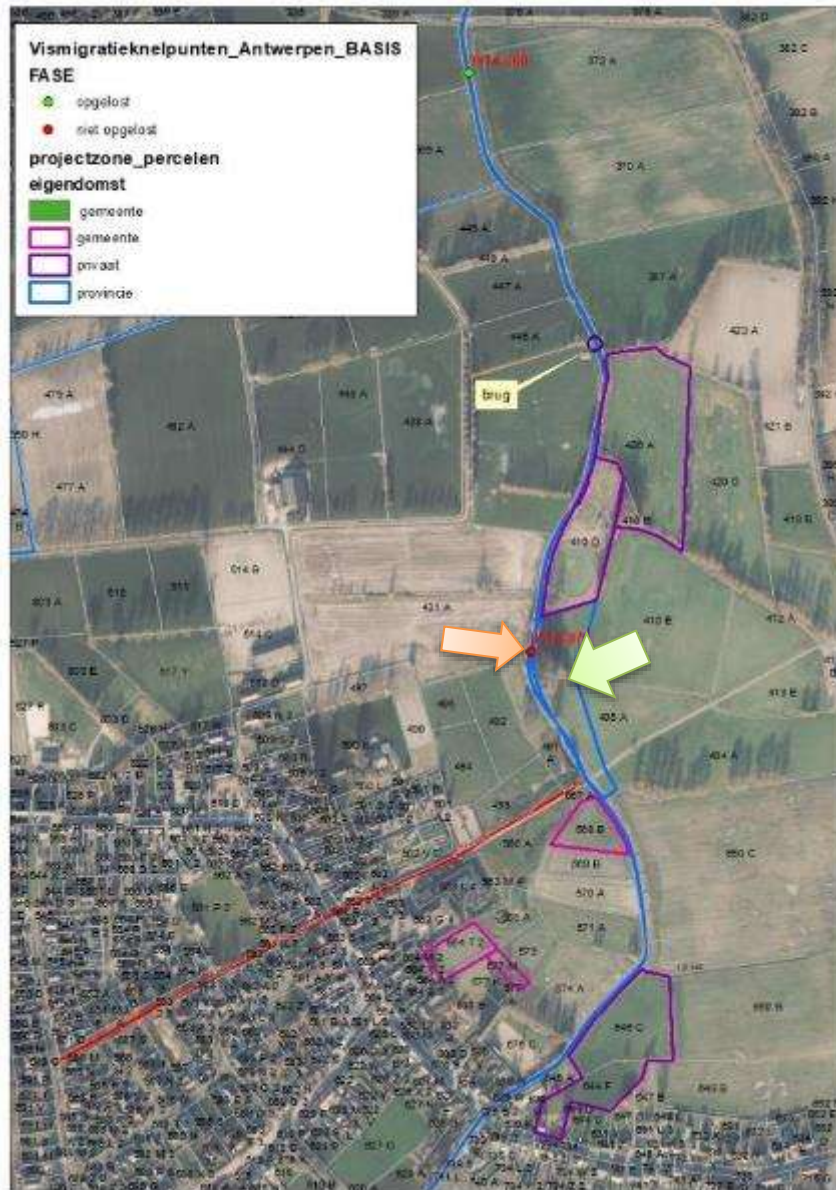
**Provincie Antwerpen, gemeente Essen en RLDV
slaan de handen in elkaar voor waterbeheer en
oplossen vismigratieknelpunt**

Dienst Integraal Waterbeleid

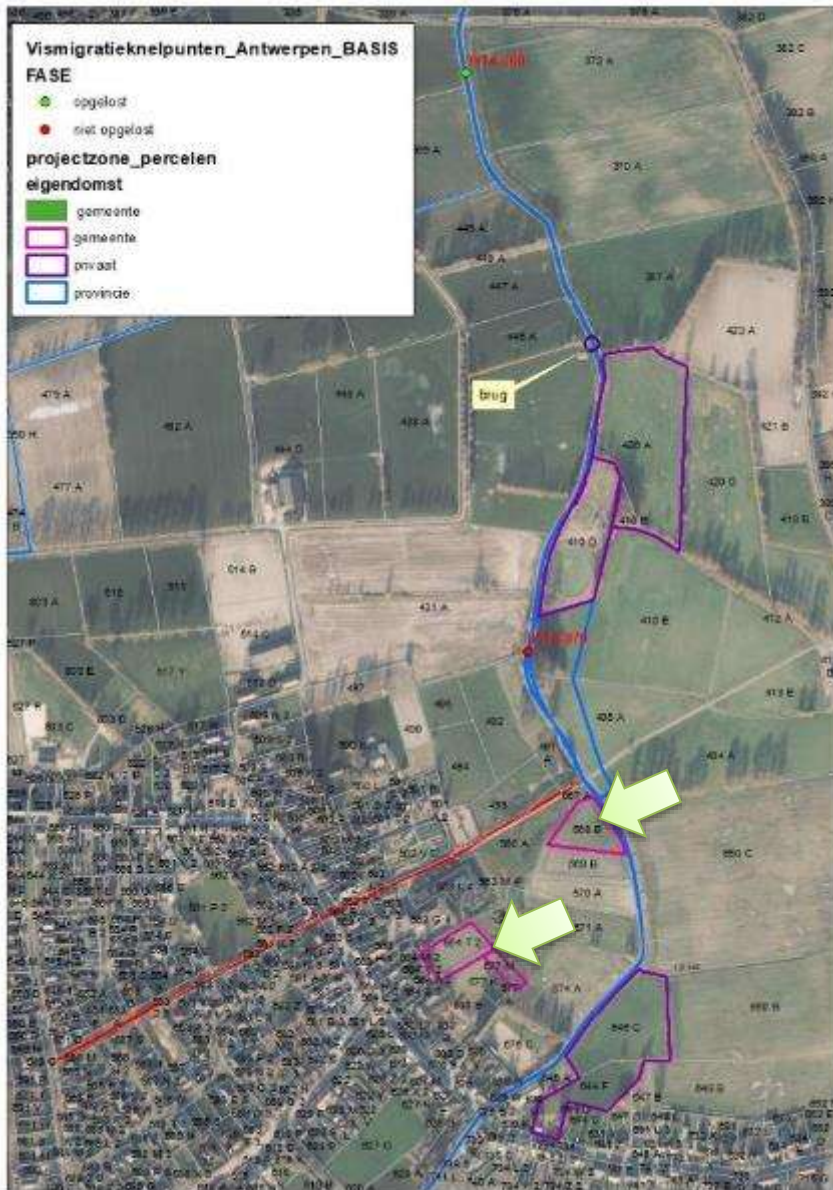
Provincie Antwerpen

- Link gelegd
- Op te lossen VMK
- Aankoop grond

© Provincie Antwerpen

→ Overleg Gemeente, DIW, RLDV
- Voegt nog gronden toe

→ DIW stelt studiebureau aan voor
ingenieursontwerp

Planning

- Scenario's - najaar '25

Afwerking

- RLDV verdere landschapsintegratie

Deel van een groter geheel

Grensontkennend samenwerken VALLEI KLEINE AA (VL) - MOLENBEEK (NL)

